Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Vastaus valtuustoaloitteeseen; Sosiaalinen raportointi -menetelmän käyttöönotto, H Moisio, L Ede (Vas.)

Aluehallitus 21.09.2026 § 180

Valmistelija Niemistö Riku
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 195 6815, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Vasemmistoliiton aluevaltuustoryhmä/Harri Moisio ja Lisen Ede ovat 6.10.2025 jättäneet sosiaalista raportointia koskevan valtuustoaloitteen (liitteenä). Aloitteessaan valtuutetut esittävät, että Pohjanmaan hyvinvointialueella ryhdytään systemaattisesti toteuttamaan rakenteellista sosiaalityötä ja sen pohjalta tuotetaan laaja selvitys, joka perustuu sosiaalisen raportoinnin periaatteisiin. Tähän liittyen esitetään rakenteellisen sosiaalityön toteutussuunnitelman laatimista ja resurssointia.

Valtuustoaloitteessa esitetty rakenteellisesta sosiaalityöstä säädetään sosiaalihuoltolaissa, jonka mukaan hyvinvointialueen tehtävänä on tuottaa tietoa asiakkaiden tarpeista ja niiden yhteiskunnallisista yhteyksistä, määritellä tavoitteellisia toimenpiteitä sosiaalisten ongelmien ehkäisemiseksi ja korjaamiseksi sekä tuoda sosiaalihuollon asiantuntemusta osaksi hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden suunnittelu-, kehittämis- ja päätöksentekoprosesseja. Rakenteellinen sosiaalityö on siten sosiaalihuollon lakisääteinen tehtävä, jonka tavoitteena on edistää väestön hyvinvointia, osallisuutta ja yhdenvertaisuutta sekä tunnistaa ja vähentää sosiaalisia ongelmia synnyttäviä rakenteellisia tekijöitä.

Rakenteellinen sosiaalityö perustuu sosiaalihuollon asiakastyössä syntyvään tietoon ihmisten elinoloista, palvelutarpeista, hyvinvointia heikentävistä tekijöistä sekä palvelujärjestelmän toimivuudesta. Sen keskeisenä tehtävänä on tehdä näkyväksi sellaisia ilmiöitä, epäkohtia ja palvelujen kehittämistarpeita, jotka eivät välttämättä ilmene pelkästään tilastoista tai rekisteritiedoista. Rakenteellinen sosiaalityö ei ole erillinen sosiaalihuollon tehtävä asiakastyön rinnalla, vaan se kuuluu osaksi sosiaalityön ammatillista perustehtävää kaikilla palvelualueilla.

Sosiaalinen raportointi on yksi rakenteellisen sosiaalityön keskeisistä työmenetelmistä. Sen avulla kerätään, analysoidaan ja välitetään sosiaalihuollon ammattilaisten, asiakkaiden ja muiden toimijoiden havainnoista muodostuvaa tietoa päätöksenteon, johtamisen ja palvelujen kehittämisen tueksi. Sosiaalinen raportointi voi kohdistua yksittäisiin havaintoihin tai laajempiin ilmiöihin, kuten köyhyyteen, asumisen ongelmiin, syrjäytymiseen, mielenterveyden haasteisiin tai palvelujen saavutettavuuteen. Raportoinnin tavoitteena on tuottaa tietopohjaa kehittämistoimille sekä vahvistaa sosiaalihuollon asiantuntijatiedon hyödyntämistä hyvinvointialueen strategisessa johtamisessa ja palvelujen suunnittelussa.

Pohjanmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon johtoryhmä on 9.12.2025 hyväksynyt (§162) rakenteellisen sosiaalityön toteutumissuunnitelman (liite) toimeenpantavaksi. Samalla päätettiin sosiaalisen raportoinnin seurannasta sote-johtoryhmässä. Sosiaalihuollon työntekijät ovat saaneet koulutusta menetelmään. Sosiaalisen raportoinnin mukainen tiedontuotanto on käynnistynyt 1.7.2026. Yhdyspintatyössä kuntien ja järjestöjen kanssa on pyrittävä sosiaalisen raportoinnin laajentamiseen koskemaan niiden toimintaa. Moision ja Eden aloite on tärkeä, koska sosiaalisen raportoinnin avulla saatava tieto täydentää indikaattori- sekä asiakkaiden itse tuottamaa tietoa palveluista ja hyvinvoinnista. Sosiaalinen raportointi nostaa esiin niiden palvelunkäyttäjien ääntä, jotka muuten ovat vaarassa jäädä marginaaliin. Tavoitteena on, että sosiaalisen raportoinnin vakiintumisen myötä sieltä nousevaa tietoa hyödynnetään systemaattisesti hyvinvointialueen strategisissa asiakirjoissa, kuten Miten Pohjanmaa voi raportissa sekä Palvelustrategian tavoitteissa. Sosiaalinen raportointi tulee olemaan

jatkossa yksi pysyvä tiedontuotannon menetelmä. Sosiaalisen raportoinnin tuloksista raportoidaan säännöllisesti hyvinvointialueen hallitukselle ja valtuustolle.

Sektorijohtaja työikäiset Niemistö Riku
ehdottaa, että aluehallitus päättää antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluevaltuustolle. Hallitus ehdottaa valtuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös:
Ehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 05.10.2026 § 71
ÖVPH/6302/00.02.00/2025

Valmistelija Niemistö Riku
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 195 6815, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus
ehdottaa, että valtuusto hyväksyy edellä olevan selvityksen, joka on annettu vastaukseksi aloitteeseen, ja julistaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:
Ehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite 1	Sosiaalinen raportointi - menetelmän käyttöönotto
Liite 2	Pohjanmaan hyvinvointialueen rakenteellisen sosiaalityön toteutussuunnitelma 2026-2027

Oheisaineisto